

Fitch înrautateste perspectiva ratingului României de la stabila la negativa

Fitch Ratings a confirmat la "BBB minus" ratingul României pe termen lung în valuta, dar a înrautatit perspectiva atribuită de la stabila la negativa, ceea ce înseamnă ca o noua retrogradare este posibilă, se arată într-un comunicat al agentiei de evaluare financiară.

Urmatoarea revizuire programata de Fitch pentru ratingul României era în februarie 2025, dar agentia crede ca evolutiile din tara justifica o astfel de deviere de la calendar.

Revizuirea perspectivei reflecta incertitudinile politice, care afecteaza perspectivele fiscale, un Parlament mai divizat, majorarea datoriei publice si deficitul bugetar ridicat, se arata în comunicat. Conform Fitch, incertitudinile politice au ajuns la un nivel ridicat si evaluarea agentiei este ca probabil ele vor avea un efect advers semnificativ asupra consolidarii fiscale.

Alegerile parlamentare au avut ca rezultat un Parlament mai divizat, cu o crestere a extremei drepte, a partidelor anti-UE, reflectând polarizarea sporita a societatii românesti. O noua coalitie de guvernare pro-europeana de patru partide va fi probabil formata înainte de finalul lui 2024. Totusi, durabilitatea unei astfel de coalitii este nesigura, iar noile alegeri prezidentiale, programate probabil cel mai devreme în martie 2025, vor mentine incertitudinile politice ridicate, si probabil vor amâna implementarea masurilor de consolidare fiscala, se mentioneaza în documentul agentiei de evaluare financiară.

Fitch estimeaza ca deficitul general guvernamental al României va urca la 8,2% din PIB în 2024, peste estimarea Fitch din august, de 7,2% din PIB, peste tinta anterioara a Guvernului (5% din PIB) precum si peste valoarea de 6,5% din PIB în anul 2023 fiscal. Deteriorarea fiscala mai mare decât se estima reflecta în principal cresterea rapida a cheltuielilor, inclusiv majorarile salariale din sectorul public si ale pensiilor înainte de alegeri, nefinantate. Impactul deplin al majorarii pensiilor din septembrie 2024 se va adauga anul viitor presiunilor fiscale, făcând viitoarea consolidare chiar si mai dificila, se arata în comunicat.

Desi Fitch aprecia ca anul viitor va începe consolidarea fiscala, agentia a revizuit estimarea privind deficitul general guvernamental al României la 7,5% din PIB în 2025 si 6,8% în 2026, mai mult decât dublu fata de media pentru tarile cu rating "BBB", de 3,2% din PIB în 2025-2026. În opinia Fitch, consolidarea fiscala se va confrunta probabil cu compromisuri dificile din cauza potentialului impact advers a cresterii economice deja reduse si a riscului ca volatilitatea de pe pietele sa duca la majorarea costurilor cu dobânzile, slabind si mai mult pozitia fiscala.

Deficitul bugetar mai ridicat va duce la o rapida crestere a datoriei publice ca procent din PIB pe termen mediu. Previziunile Fitch indica o crestere mai accentuata a traiectoriei datoriei comparativ cu anii precedenti, deoarece deficitul primar ramân ridicate si cresterea nominala încetineste semnificativ. În scenariul de baza al agentiei, datoria generala guvernamentală ca procent din PIB va creste de la 49% în 2023 la 62% în 2026, peste media pentru tarile cu rating "BBB" de 56%, si va continua sa creasca semnificativ, la aproximativ 70%, pâna în 2028.

Deficitul de cont curent actual (CAD) ar urma sa ajunga la 8% din PIB în 2024, de la 7,3% din PIB în 2023, în timp ce media pentru tarile cu rating "BBB" este de doar 1% din PIB, făcând din România un caz exceptional. Performanta slaba la export din 2024 subliniaza provocarile legate de competitivitatea externa ale economiei României. Datoria externa neta va creste de la 12% din PIB în 2023 la 20% din PIB în 2026, peste media pentru tarile cu rating "BBB" de 3% din PIB.

Una din ancorele cheie ale politicii economice a României este conformarea cu cadrul UE, dar acum Guvernul are ca obiectiv iesirea din procedura de deficit excesiv (EDP) doar în 2031, prin aducerea deficitului sub 3% din PIB.

Analiza Fitch indica faptul ca a slabit substantial credibilitatea ancorei fiscale pe termen mediu, din cauza cheltuielilor nefinantate si a derapajelor fiscale repetate. Fitch considera ca incertitudinea politica amplifica aceste riscuri.

Economia a încetinit gradual în 2024, iar în trimestrul trei cresterea anuala a PIB-ului a fost de minus 0,3%, în termeni ajustati sezonier. Exporturile au fost în mod special slabe în 2024, în timp ce a crescut consumul gospodariilor, pe fondul majorarii veniturilor, alimentate de orientarea fiscala relaxata. Desi România a avut o crestere solida înaintea pandemiei, media centrata a cresterii PIB-ului este de doar 1,5% în 2024, fata de media pentru tarile cu rating "BBB" de 3,3%. În acest context, Fitch se asteapta la o crestere a economiei în 2025 si 2026 de 1,4% si, respectiv, de 2,2%.

Printre factorii care, în opinia Fitch, ar putea duce la retrogradarea ratingului, se afla continuarea cresterii rapide a datoriei guvernamentale pe termen mediu, pe fondul esecului implementarii masurilor care sustin o consolidare fiscala credibila si sustinuta, sau o crestere economica slaba, si efecte negative la adresa stabilitatii macroeconomice, de pe urma socurilor politice.

Printre factorii, care în opinia Fitch, ar putea duce la îmbunatatirea ratingului, se afla o consolidare fiscala mai mare decât cea proiectata, care sa sprijine stabilizarea nivelului datoriei ca procent din PIB pe termen mediu, reducerea gradului de îndatorare externa si a riscurilor la adresa finantarii externe, în urma îmbunatatirii structurale a actualei situatii a contului curent.

Ratingul aferent datoriei guvernamentale a României a fost reconfirmat la finele lunii august de catre Fitch la BBB-/F3 pentru datoria pe termen lung si scurt în valuta, precum si perspectiva stabila.

Potrivit unui comunicat al Ministerul Finantelor, transmis pe 31 august, decizia reconfirmarii ratingului suveran si a mentinerii perspectivei stabile este sustinuta, în opinia agentiei, de statutul de membru al Uniunii Europene si de intrarile de capital de la Uniunea Europeana care sustin convergenta reala a veniturilor, finantele externe si stabilitatea macroeconomica a tarii, precum si de evolutia pozitiva a PIB-ului pe cap de locuitor si a indicatorilor de guvernanta si dezvoltare umana, care se situeaza la niveluri superioare fata de tarile din aceeasi categorie de rating ("BBB").